የ ዐማራ ማሕበረሰብ ጥያቄ – ፍትህዓዊ ነው!

የ አዳራሽ ጦማር ‖ ሚያዝያ ፪ሺህ፲፰ ዓ.ም

ትኩረትዐችን – በቅድሚያ፤ ሁሌም [እንዴት ናችሁ] ዕይዐልን ዕምዕንጀምርኽው፡ እንዲያው ሲቭል ለመኾን ብቻ ሳይኾን፡ ሁሌም ከ-ልብ ዕንደምናስብዐችሁ ለመግለፅ፡ አንደበት ቢኾነን በ'ሚል ጭምርም መኾኑን ነግረንዐችሁ – የ ዐማራ ማሕበረሰብ ጥያቄ – ፍትህዓዊ ነው፡ በ'ሚል ርዕስ ዙሪያ በ ማዉጠንጠን፡ አብረንዐችሁ ዕንዕቆይ አለን። ከ'ዚያም፤ አራት-ኪሎ መሸዐጊው የ ፆሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚ ወራሪ ቡድን – ዐማራ ላይ ኢ-ፍትህዓዊ ጦርዕነት ማወጁን በተመለከተ፡ እየተፈፀሙ ላሉት አረመኔዓዊ ወንጀሎች፡ በ ቀንደኛዕነት እምይመለከታቸው ዕኩይዐን፡ የ-ጎሣ ፌደራሊዝምዑ ቀማሪዎች፡ ትህነግ እና ፆዴፓ-ፆነግ መኾናቸውን አስታዉሰናችሁ – ሃላፊዕነት እና ተጠይዐቂዕነትን ደገፍ ብለን፡ የ ዐማራ ማሕበረሰብ፡ ተፈጥሮዓዊ፣ ፍትህዓዊ ፍልሚያውን፡ በ ቆራጥዕነት እያካሄደ መሆኑንም ነግረናችሁ፡ የ ኢትዮጵያ ልጆች በሙሉ፡ ከ ዐማራ ጐን ዕንዕዘምት ዘንድ — ኢትዮጵያዊ ሃገር-አድን ጥሪ እናቀርባለን። በ መቀጠልም፤ ዐማራን እና ኢትዮጵያን በማጥፋት ላይ የተሰማሩት፡ የ ጎሣ-ፌደራሊዝምዑ ቀማሪ-አድራጊዎቹ – ትህነግ እና ፆዴፓ-ፆነግ፡ ቀንደኛ ከልፕሪትስ መሆናቸውን ደጋግመን ነግረንዐችሁ፡ ሌሎችዐችንም – ከደሙ-ንፁህ በመኾናችን፡ ከሃላፊዕነት እና ከተጠይዐቂዕነት፡ ጭራሽኑ ማምለጥ አለመቻላችንን፡ በ-ምክንያት እንአሰምርበታለን። ትክክል። ያጐደልነው አበርክቶ እንዳለ ባ'ግባቡ መገንዘብዐችን፤ ችግርፆችዐችንን በግማሽ ያቃለልናቸው ያህል ይቆጠራል በ'ሚል እና ያ'ለ-የ'ሌለ አቅማችንን አሰባስበን – የቀረውን እምናካክስበት፡ ዕምቅ ኃይል ይፈጥርልናል በ'ሚል። በ ማስከተል፤ እንዲያው ለ-ነገሩ፡ ሃላፊዕነት እና ተጠይዐቂዕነት ላይ ትኩረትዐችንን ሳንኣዛንፍ – አካሄድዐችንን ለማረቅ ይረዳን ዘንድም፡ የተወሰኑ መሠረትዓዊ ጉዳይፆችዐችንን እያነሳሳን ዕምዕንዕለው ይኖረናል። አክራሪ የ ጎሣ-ፖለቲከኞች፤ ጥላቻን ሰንቅረው – ዐማራን እና ኢትዮጵያን፡ ጭራሽኑ ለማጥፋት ኢ-ፍትህዓዊ ጦርዕነት የከፈቱብን መኾኑን በድጋሜ አስታውሰናችሁ፡ እርስበርስ መነዛነዛችንን አቁመን፡ ፈርጠም ባ'ለ ህብረት ዙሪያ፡ እሚመጥን ፍልሚያ ዉስጥ መግባት እና ጉሮሮ-ለ-ጉሮሮ መተናነቅ የግድ መኾኑን፡ አምርረን እንናገራለን። ለ ማጠቃለልም፤ ትህነግ እና ፆዴፓ-ፆነግ፡ ህግ-ፊት መቅረብ ያለባቸው፡ ቀንደኞቹ ከልፕሪትስ መኾናቸውን፡ በድጋሜ አስረግጠን እናስገነዝባችኋለን። ሌሎችዐችንም፤ ያጐደልነው አበርክቶ በመኖሩ – ከሃላፊዕነት እና ከተጠይዐቂዕነት ማምለጥ እንደማንችልም እናስታዉሳችኋለን። በመጨረሻም፤ አራት-ኪሎ መሻጊው የ ፆሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚው ወራሪ ቡድን፡ የ-በላበትን ወጪት በ-መስበር፡ ማጀትዑን አሚጥጦ፡ በ-እጅዑ ያጎረሰዉ የ ዐማራ ማሕበረሰብ ላይ ጀኖሳይድ እያካሄደ መኾኑን እና ባ'ለፉት ሦስት-አራት ቀንዐት – ኢ-ፍትህዓዊ ጦርዕነት በ ግልፅ ያወጀበት ምኾኑን በድጋሜ ነግረናችሁ — በ ሁሉም ክፍለ-ሃገርዐት፡ የ ኢትዮጵያ ልጆች በሙሉ፡ ከ ዐማራ ጐን ዕንዕዘምት ዘንድ — ኢትዮጵያዊ ሃገር-አድን ጥሪ እናቀርባለን።

ዉድ የ ኢትዮጵያ ልጆች – እንዴት ናችሁ?!

የ አዳራሽን ጎትመት ዑደት ጠብቀን፤ እንደምንም ብለን፡ ስንከሰት፡ [እንዴት ናችሁ] እይአልን ዕምዕንዕጀምርኽው፡ እንዲያው ሲቭል ለመኾን ብቻ ሳይኾን፡ ሁሌም ከ-ልብ እንደምናስባችሁ ለመግለፅ – አንደበት ቢኾነን በ'ሚል ነው።

ፅኑ ውግንናችን፤ ለ-ዐማራ ማሕበረሰብ እና ለ-ኢትዮጵያ ሕዝብ — ተፈጥሮዓዊ እና ፍትህዓዊ ፍልሚያ ነው።

እናም፤ [አብረን ዕንዕቆይ] – የ ምንጊዜም ግብዣችን ነው።

እንደ ማንዐቸውም፤ ህብር-ማሕበረሰብ – ዉስብስብ ህይወት እና መራር ፈተናዎችን ማስተናገዳችን – ብዙም ሊገርመን አይገባም። ይልቁን እስ፤ በሁሉም መስክ ፈር-ቀዳጂትዋ ሃገርዐችን፡ ከ ብዙ-ሺህ ዓመትዐት በኋላም፡ የ ሃገርዐት ሁሉ ጭራ ኾና መገኘትዋ፣ ወደፊትም፡ የ-መሻሻል ጐዳና ፍጥነትዋ እምይለካው፡ በ [ኤሊ-ማይልስ] መኾኑ እና አራት-ኪሎ መሻጊው የ ፆሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚ ወራሪ ቡድን – ዐማራ ላይ ኢ-ፍትህዓዊ ጦርዕነት ማወጁ ነው – እምይገርመው።

ዉድ አንባቢያን፤ ለጠቀስነው ከናንድረም፡ ምክንያት ይ'ኾናሉ እምትሉዐቸውን እያነሳሳችሁ ትጫወቱ ዘንድ እየጋበዝን – የ'ኛን ድርሻ፤ ሃላፊዕነትን እና ተጠይዐቂዕነትን ባ'ግባቡ በማስተናገድ፡ እምይመጥን ፍልሚያ ባ'ለማድረጋችን መሆኑን፡ እንደ አንድዑ ቀዳሚ ምክንያት እያነሳሳን – ጭዉዉትዐችሁን፡ በ-መንፈስ ፈሲልቴት ለማድረግ እንሞክራለን።

ሃላፊዕነት [ሪስፖንስብልቲ፤] ጉዳይን ባ'ግባቡ የመተግበር እና የማጠናቀቅ ብቁዕነት — ወይም፡ ለ-ጥያቄ፡ ምላሽ የ-መስጠት ብቁዕነት፡ እንደ ማለት፡ ተደርጐ ሊወሰድ ይችላል።

ተጠይዐቂዕነት [ኣካዉንተብልቲ] ደሞ፤ ጉዳይን ባ'ግባቡ የ-መተግበር እና የ-ማጠናቀቅ ብቁዕነት፡ ሲፈተሽ፡ በ'ሚገኘው ዉጤት – ተገቢዉን ብይን መቀበል፡ እንደ ማለት ነው። ብይንዑ፤ እንደሁኔታው፡ ወይ በ-በጐዕነት በ-ስኬትዐማዕነት ይበየንልሃል(ሻል) – አልያም፤ በ-ተወቃሽዕነት በ-አጥፊዕነት፡ ይበየንብሃል(ሻል፡) እንደ ማለት ተደርጐ ሊወሰድ ይችላል።

ሃላፊዕነት፤ የመኖርዐችንን ፋይዳ እምይኣስገነዝበን፡ በ-ግል'ም ኾነ በ ህብር-ማሕበረሰብዑ ዉስጥ፡ የ-ኾነ ጉዳይ በ-ገጠመን ጊዜ፡ ዝግጁ እንድእንኾኝ እሚያግዘን ቁመና ነው። የ መኖርዐችን ፋይዳ እምይመነጨው፤ በ-ህይወት ዉስጥ ከ'ሚኖረን አበርክቶ እና ከራስዐችን በላይ ለ-ኾነ መስተጋብር ምላሽ ከ-መስጠት መኾኑን ማወቅ ይጠቅማል። ሃላፊዕነትን ባ'ግባቡ ማስተናገድ አለመቻል፡ የመኖርዐችንን ፋይዳ ያደበዝዝብናል።

ዉስብስብ ህይወትዐችን እምይሻውን [ሃላፊዕነት] ባ'ግባብዑ መወጣት ዕምንችለውም፤ ራስዐችንን የ-በለጠ ዝግጁ ስናደርግ ብቻ መሆኑን መገንዘብም፡ በጣም ጠቃሚ ነው። ራስዐችንን የ-በለጠ ዝግጁ ባደረግን ቁጥር፤ ማለት – ራስዐችንን ባሻሻልን፡ ራስዐችንን ምጡቅ ባደረግን ቁጥር፡ የ-በለጠ ሃላፊዕነትን የ-መሸከም፣ ሌሎችን የ-ማገዝ አቅምዑንም እናጎለብታለን። ዐልትሜትሊ፤ ዐዕምሮዐችን የ-በለፀገ የ-ዳበረ ይሆንልን እና – የ-ተጠይዐቂዕነትን ብሬቭኧሪ ያስገነዝበናል። ለ የ-መኖርዐችን ፐርፐዝ፤ ስኬትዐማዕነትን፣ ርካትዐን — ያጐናፅፈናል።

ዕዉነት ለመናገር፤ አይደለም ሃገር መምራትን ይቅር እና፡ ውስብስቡን የ-ግል ህይወትዐችንን፡ በ-ቅጥዑ መምራትም እንኳን ቢኾን – ራስንም ኾነ ሌላ [ሰዉ፣ እንስሳት፣ ዕፅዋት እና ባ'ጠቃላይ ከባቢ ኢንቫይሮንመንትን] ላለመጉዳት ሲባል – ሃላፊዕነት እና ተጠይዐቂዕነት እምይባሉ ነገሮች መኖርዐቸውን ጠንቅቆ ማወቅ እና ባ'ግባቡ ማስተናገድ መቻል – ምሉዕ [ሰዉ] የ-መኾን ምልዕክት ነው። የ ሃገርዐችንን ፖለቲካ በተመለከተ፤ ለ ዘመንዐት – በ-መሻሻል ጐዳና፣ በ-መሠልጠን መንገድ፡ አንዲት [ጋት] ወደፊት መርኣመድ፡ ያ'ልቻልነው – ሃላፊዕነት እና ተጠይዐቂዕነት ለ እምይባልዑ ክሪቲካል መስተጋብርፆች፡ ደንታ የ'ሌለን ፍጡርዐን በ መኾንዐችን ነው ብ'ንል – ቅር እንደማትሰኙብን፡ ዕንዕተምዐምኽን አለን።

ምንአልባት፤ ተጨማሪ ማብራሪያ ካ'ስፈለገ፡ ዛሬ – በ 21ኛው ክፍለ-ዘመን፡ በ [ብዙ ሚልየንፆች እምይቆጠሩ፡] ንፁሃን የ ህብር-ማሕበረሰብዐችን አባልዐት [ህፃንዐት እንስትፆች አረጋዉያን] እና ተመጣጣኝ ቁጥር ያ'ላቸው የቤት እንስሳት ላይ ሳይቀር – ለ የ መጨረሻው የ-ጎልዉና አደጋ መጋረጥ ደረጃ መድረስ፣ [ተፈጥሮዓዊ ሰውዓዊ ሞራልዓዊ] መብትፆች

መገፈፍ፣ [ኤትኒክ-ክሊንዚንግ ኤትኖ-ሪሊጀስ-ክሊንዚንግ ጀኖሳይድ] መፈፀም፣ ወረራ እና የ [እሴት-ቅርስ-ታሪክ] ዉድመት ማስከትልን ጭምር ያ'ካተቱ – ለ ማመን ምይከብዱ ኸርትለስ አረመኔዓዊ ድርጊትዖችን የ ፈፀሙ ዕኩይዐን፡ ህግ-ፊት ቀርበው፡ ዋጋቸውን ያ'ገኙ ዘንድ ሲገባ — ምን ታመጣላችሁ፡ በ'ሚል ዕብሪት፡ ከ-ሃላፊዕነት ከ-ተጠይዐቂዕነት ሲያመልጡ – እጅ እና እግርን አጣምሮ መመልከት እና ይ-ባስ-ብለው ገና እየተሿሿሙብን መኾንዐቸውን ማንቆለጳጰስ — ከበቂ በላይ፡ ሊኾንኸን ይገባል ዕንዕል አለን።

የ'ኛ ነገር

በ ሃገርዐችን፤ ከ 3-አስርተ ዓመትዐት በላይ፡ የተዘፈቅንበትን፡ የ ጎሣ-ፖለቲካን ዕኩይዕነት በተመለከተ – የ ሃላፊዕነት እና የ ተጠይዐቂዕነት ጉዳይ ሲነሳ፡ ቀንደኛ ወንጀለኞቹ፡ የ-ጎሣ ፌደራሊዝምዑ ቀማሪዎች፡ ትህነግ እና ዖዴፓ-ዖነግ ምኾንዐቸው ዕሙን ነው።

በተጨማሪም፤ በቅድሚያ – ጐላ ያለ ሚና የ-ነበራቸው ተከታይዖችዐቸው፣ አጋርዖችዐቸው እና በ መንግሥትዕነት ለ-መሰየም ያ'ልበቁትንም አፊሊየትስ ያካትታል። በመቀጠል – ያ'ክራሪ የ-ጎሣ ፌደራሊዝምዑ አራማጅ ባይኾኑም፡ በ መንግሥትዕነት የ-ተሰየሙ፡ በ-ሃገር እና በ-ሕዝብ ላይ፡ የ-ከፋ ወንጀልዖች ሲፈፀሙ፡ ምንም ማድረግ ያልሞከሩትን ሁሉ፡ ይጨምራል። እንዲሁም – የ-ጎሣ ፌደራሊዝምን የ ኅልዉና አደጋ ጠንቅቀን እምናዉቅ፡ አልያም ማወቅ የነበረብን፡ የ'የ ማሕበረሰብዖቹ "ኢሊትዖች'ም" – የ ጎሣ-ፖለቲካ ይንሰራፋ ዘንድ – ቀጥታ ወንጀል ባንፈፅምም ቅሉ፡ [የመፍትሄው አካል] የመኾን ግዴታ ስለነበረብን እና ዝም በ-ማለትዐችን፡ ከ ሃላፊዕነት እና ከ ተጠይዐቂዕነት፡ ጭራሽኑ ማምለጥ አንችልም፡ ባይዖች ነን። በመጨረሻም – የ ዓለም-አቀፍ ማሕበረሰብዑ፡ በ-ተለይም ተቋዋምዐትዑ፡ ይካተትዑ ዘንድ'ም፡ አይቀሬ ነው።

የለም – የለም። ሌሎችዐችን፤ [የመፍትሄው አካል] የ-መኾን ግዴታችንን ባለመወጣታችን ከ ሃላፊዕነት እና ከ ተጠይዐቂዕነት ጭራሽኑ ማምለጥ አንችልም ስንል – ያጐደልነው አበርክቶ እንዳለ መገንዘብዐችን፡ የ-መፍትሄው ግማሽ መንገድ ያደርሰናል በ'ሚል እና ያ'ለ-የ'ሌለ አቅምዐችንን አሰባስበን፡ ያጐደልነውን አበርክቶ፡ እምናካክስበት፡ ዕምቅ መንፈስዓዊ-ኃይል ይፈጥርልናል በ'ሚል እንጂ – እንደ ቀንደኛ ወንጀለኞቹ ቅጣት ይገባናል ማለትዐችን እንዳልሆነ፡ ግልፅ ማድረግዐችንን፡ ከወዲሁ ርግጠኞች መሆን እንፈልጋለን።

ድንገት ተጨማሪ ማብራሪያ እምይፈልግ ካ'ለ — ባ'ለፉት 3-ዓመትዐት ያስተናገድነውን፡ [ኮቪድ-19]'ን ያስከተለው ቫይረስ፡ እንዴት እንደተከሰተ በ-ርግጥ የ-ተነገረም እምይታወቅም ነገር አለመኖሩን፡ እንድናስታዉሳችሁ ፍቀዱልን።

እናም፤ ምንአልባት፡ ኾኖ እንኳን ቢኾን፡ ቀረቤታ ካላቸው የሙያው ሰዉዖች ዉጪ – በ ፓንደሚክዑ መከሰት፡ ከ 7-ቢልየን በላይ የ[ሰዉ]ልጅ'ን ወንጀልኸኛ ሊያደርገው እምይአበቃ፡ [ሃላፊዕነት እና ተጠይዐቂዕነት፡] የለበትም ማለት ይቻላል። ልብ-ዕንዕበል። ፕሪቬንሽን እና ኮንትሮልን በ ተመለከተ ግና፤ ለምሳሌ – [ማስክ መልበስን] በተመለከተ — የ አዳም እና ሄዋን ዘር፡ ከ ሃላፊዕነትም ከ ተጠይዐቂዕነትም ማምለጥ እማይችልበትን ህይወት፡ በ-ጋራ ማሳለፍዑ – የ ቅርብ ትዉስታችን ነው። ዉስብስብ ህብረ-ማሕበረሰብዓዊ ህይወትን በ-ተመለከተ፤ የ [መፍትሄው አካል] የ-መኾን ግዴታ ስ'ንል እንግዲህ – ያ'ንን ዓይነት ማለትዐችን ነው።

እንዲያው ለ-ነገርዑ

እዚህ ተ-ባህር ማዶ፤ የ-ተወሰንነው እምንኖርበት ሃገር፡ በቅርብዑ – ላ'ንድ-ተርም [ፕሬዝደንት] በ-መሆን ያገለገሉት ሰዉ፡ ባ'ለፉት ጥቂት ቀንዐት – በ [ፎልሲፋይንግ ቢዝነስ ሪከርድስ] 34-ወንጀሎች ተጠርጥረው፡ ህግ-ፊት ቀርበዋል። የ እምይቀጥለው የ ፍርድ-ቤት ቀጠሮ፤ ድሴምበር 2023 ዉስጥ እንድይሆንም ተወስኗል። ያ-ኔ እንግዲህ፤ ቀጣይዑ የ ፍርድ-ቤት ስርዐት/ሂደት ምን መልክ እንደሚይዝም ኾነ – ማብቂያው ላይ፡ ብያኔው ምን እንደሚኾን፡ አብረን እንከታተላለን።

ሰምኣችሁ አይደል?

በ-ታላቅኢትዋ ስልጡን ሃገር፤ ሃላፊዕነት እና ተጠይዐቂዕነት ባ'ግባቡ ስለ'ሚስተናገዱ – ህገ-ወጥ ድርጊትዖች ተፈፅመው በ-ተገኙ ጊዜ፡ [የ ሃገሪትዋ [መሪ] እንኳን ቢኾን፡] ለ-ህግ ተገዥ ከ-መኾን እምይአመልጥ የለም።

እንዲያው ለ-ነገርዑ — ነዉርዑን፣ ኸርትለስዕነትዑን፣ አዉሬዕነትዑን፣ ከሃዲዕነትዑን፣ ዕኩይዕነትዑን፣ ትሪዝንዑን፣ ጀኖሳይድዑን፣ እና ሌላውን-ሁሉ በ-ይደር አቆይተን – [የ አራት-ኪሎ መሻጊው የ ዖሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚው ወራሪ ቡድን] ሹም፡ ሰሞኑን በ-ፓርላማው ተከስቶ፡ "ሃገሪትዋን ማፍረስ ከፈለግን፡ እምያስቆመን ኃይል የለም" በ'ሚለው ዕብሪተኛ አንደበትዑ ብቻ፡ ህግ-ፊት ቀርቦ ማየት ነበረብን ብልኸን ዕንዐምን አለን — ሃላፊዕነትን እና ተጠይዐቂዕነትን ባ'ግባቡ የማስተናገድ፡ ተገቢው ግንእዛቤ ቢኖረን ኖሮ!!!!!

ነፃ መዉጣትዐቸውን እምአይአዉቁ፤ [ከ የ-ፊዉቸሪስቲክ ሪያላይዜሽንስ የ-ፀዱ] አክራሪ ጐጠኞች፡ ኢትዮጵያን የግል ንብረትዐቸው ትመስል፡ እንደፈለግን መኾን እንእችልአለን፣ እምይአስቆመን የለም እምይለው ዕብሪትዐቸው — መንግሥት የ አንድ ህብረ-ማሕበረሰብ ተቀጣሪ ኤንትቲ – ሃላፊዕነትዑም፡ ሃገርን መጠበቅ እና ሕዝብን ማገልገል ብቻ መሆኑን፡ መገንዘብ የተሳናቸው [ዲሉዥናል] አዉሬዎች የ-መኾንዐቸው ነፀብራቅ ነው። የ አራት-ኪሎ መሻጊው የ ዖሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚው ወራሪ ቡድን፤ ቆራጣ ሃገር የ-መመሥረት ቅዠትዑ፡ ምንጊዜም አይሳካለትም። አንድ፡- የ ኢትዮጵያ ልጆች፤ ምንዕነቱን በ'ሚገባ ተገንዘበው፡ ሊያስወግዱት በ ቆራጥዕነት ተነስተዋል። ሁለት፡- የ ግሎባል ፊዉቸሪስቲክ ሪያላይዛሽንስ ቀመርዖች፡ ለ የ-ደናቁርት ሽርፍራፊ እሳቤ ቦታ የላቸውም።

አካሄድዐችን

የ ጎሣ-ፖለቲካ የ-ጋረጠብን የ መጨረሻው የ-ኅልዉና አደጋ፤ ጭራሽዕኑ እይአጠፋን የ-መሆኑ ዕዉነትዐ – ሃላፊዕነትን እና ተጠይዐቂዕነትን ባ'ግባቡ እምያአስተናገድ የ-ሞት-የ-ሽረት ትንቅንቅ ማድረግን፡ የግድ ያደርገዋል። ኢትዮጵያ እና ኢትዮጵያዊዕነት አሸናፊ ይሆኑ ዘንድም፤ እርስበርስ መነዛነዛችንን አቁመን፡ ከ ወፍ-ዘራሽ ትግል በመላቀቅ፡ ፈርጠም ባ'ለ ህብረት ዙሪያ ተሰብአስበን፡ እምይመጥን ፍልሚያ ማድረግ — ታሪክዓዊ፣ ትዉልድዓዊ፣ ኢትዮጵያዊ፣ ሰዉዓዊ ግዴታችን መኾኑን፡ ዐፅንዖት በመስጠት ለማስታወስ ያህልም፡-

(ሀ) ለዉጥ እምይሹ፤ ወገንዖችዐችን፡-

በቅርብዑ፤ ቤተክርስቲያንዐችንን በተመለከተ የተከሰቱትን ፈተናዎች በተጐዳኘ – [እንግልት፣ ስቃይ፣ እስር፣ ከሥራ-

መባረር፣ ሞት፣ የ ታሪክዓዊ ሃይማኖትዓዊ እሴቶቻችን እና የ ሃብት-ንብረት ዉድመት ሁሉ] መድረስዐቸውን ሁልዐችንም አስተዉለናል። ቤተክርስቲያኒትዋ ባደረገችው ከፍተኛ ጥረት፤ ጉልህ የኾንዑ ስኬትዖችን ማስገንዘብዋ ዕሙን ቢኾንም ቅሉ፡ በ የ-ሃገርዐችን ዉስብስብ ዉጥንቅጥ ህይወት የተነሳ – አሁንም ድረስ፡ በ እስር ላይ እምይገኙ፡ ከ-ሥራ የተባረሩ እና ሌሎች መስተካከል እምይገባቸው እንከንዖች መኖርዐቸውን፡ አለማስተዋልም — ይከብዳል።

እናም፤ ለ ጉዳይዖችዑ ተገቢውን ትኩረት መስጠት እና እልህ አስጭራሽ [ፍልሚያ] እንደሚያስፈልግ በ መገንዘብም ጭምር፡ በ’ንጥልጥል ያ’ሉ ጉዳይዖች፡ ባ’ስቸኳይ መፍትሄ ያገኙ ዘንድ– አባትዖች [የተቋሚን ግዝፈት እና ዕምቅ ኃይል በመጠቀም፡] በ’ሚመለከታቸው አካላት ላይ ተገቢውን ጫና ያ’ሳድሩ ዘንድ ማስታወሱ፡ ተገቢ ነው።

ኅበዝ፤ ምክንያቱ [ፖለቲካም ይኹን ሃይማኖት፡] የ-ኅልዉና የ-ነፃዕነት ትግል፡ ያለ’መስዋዕትዕነት ግቡን አይመታም እምይለው [መሪ-ቃል/motto፡] ዛሬም፡ ዕዉነት ነው። እናም፤ እኛም ብንኾን ልንፈፅማቸው እማንችላቸውን ጉዳይዖች፡ በ ሌሎች እጅ በመኾናቸው ብቻ፡ እንዴት ሳይፈፀሙ ቀሩ፡ እያልን መመፃደቅ እንዳያጠቃን ተጠንቅቀናል — ለ ሂፖክረሲ፤ ሽብረክ ላለማለት!

(ለ) ትህነግ፣ ፆዴፓ-ፆነግ እና መሰልፆችዐቸው፡-

እንደ ሃገር፤ ዛሬም ቢኾን አልተማርንም። ባ’ሽባሪነት የተፈረጁት ትህነግ እና ፆነግ — ከ ሚልየን በላይ ለኾኑ የዜጎች ሞት፣ በ ብዙ ሚልየን ለ እምይቆጠርዑ ዜጋዎች መፈናቀል መሰደድ እና ሰቆቃ – እንደ [ሰዉ፡] ሃላፊዕነትዐቸውን ባ’ለመወጣታቸው እና ለ ሰሯቸው አረመኔዓዊ ወንጀሎችም ተጠይዐቂ በ-መኾን፡ [ህግ ፊት፡] ሊቀርቡ ሲገባቸው፡ እይዓየንዐቸው እይኽሰማንዐቸው ያሉት አካሄድዖችዐችን ሁሉ — [እንዲያው ምን ጉድዖች ነን] እምያሰኙ ናቸው።

በ ዕንቅርት ላይ ጆሮ-ደግፍ እንዲሉ፤ አራት-ኪሎ መሻጊው የ ፆሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚ ወራሪ ቡድን – በ “ስምምነት” ሽፋን፡ ትህነግን ሪሰሲቴት አድርጎ፡ ወደ ሃገሪትዋ ፖለቲካ ምህዳር ጎትቶ አምጥቶብናል። ፆነግ’ም ባ’ቅሙ፤ እሽሩሩ እየተባለ፡ ሃገር አፍርሶ አዲስ ሃገር እንዲሰራ ተፈቅዶለት፡ ወዲያ-ወዲህ እየተንገላወደ፡ የ ግፍ-ግፍ መሥራቱን ተያይዞታል። እንዲህ ዓይነት ቅጥ-አምባሩ የጠፋ ነገር መቼም – በ ፕላኔት-ምድር ላይ፡ ከ እኛይትዋ ጉድ በስተቀር፡ በ ፍፁም ሌላ ቦታ ተፈልጎ አይገኝም።

ባለፉት 3-ዓመትዐት ገደማ፡ ኾነ-ብሎ ሊያጨራርሰን ይሁን፡ ዕዉነትም አቅም አንሶት – ባህርዳር ተጉዞ፡ መሞቴ ነው ድረሱልኝ ብሎ ለምኖ ተማፅኖ — ከ እምይጓጓለት ስልጣን ከመዉረድ እና ከ መሞት ያተረፈውን የ ዐማራ ማሕበረሰብ፣ የ [ዐማራ ልዩ-ኃይል] እና [ፋኖ] – ቅን አጋርዕነት እና ተነግሮ እምአያልቅ ዉድ የ-ህይወት መስዋዕትዕነት ላይ ክህደት በ መፈፀም፡ አራት-ኪሎ መሽዐጊው የ ፆሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚ ወራሪ ቡድን፡ ባ’ጠቃላይ የ ዐማራ ማሕበረሰብ ላይ፡ ቀደምም ሲያካሄድ የነበረዉን ጄኖሳይድ በመቀጠል — ባ’ለፉት ሦስት-አራት ቀንዐት ጀምሮ፡ ኢ-ፍትህዓዊ ጦርዕነት በግልፅ በማወጅ፡ የግፍ-ግፍ እየፈፀመ ይገኛል። ኢትዮጵያ ሃገሬ፤ ሞኝ ነሽ ተላላ፡ የ ሞተልሽ ቀርቶ፡ የ ገደለሽ በላ – ይሏል እንግዲህ ይሄው ነው።

አራት-ኪሎ መሽዐጊው የ ፆሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚ ወራሪ ቡድን፡ ሃላፊዕነቱን መወጣት ያልቻለም ኾነ አሻፈረኝ ያለ እና ተጠይዐቂ ሊደረግ እምይገባው፡ ኸርትለትስ አሸባሪ “መንግሥትዓዊ” አካል ነው ስንላችሁ እንግዲህ – በ ብዙ-ብዙ ዕዉነትዐዎች ላይ ተመርኩዘን ነው።

(ሐ) ሃገርዓዊ ምክክርዑ እና የ ሽግግር ፍትህ፡-

ተ’የህ በፊት፤ የ-ሃገርዓዊ ምክክር ኮሚሽን በ’ሚል ፌክ-ስም የተሰየመው አካል፡ ተ’አወላለድዑ፡ [ኤክስትሪምሊ ፕሪተርም] እንደነበር እና እምይገባውን ካች-አፕ ግሮዉዝ ይጎናፀፍ ዘንድ፡ ለየት-የአለ ማስተካከያ ድጋፍዖች እንድይደረጉለት — ኢንቴንሲቭ ኒዮናታል-ኬር-ዩኒት ውስጥ መቆየት እንደነበረበት፡ መክረናል። ባድ-ኒዉስ — ተገቢውን ለየት-ያ’ለ ማስተካከያ ድጋፍዖችን ባ’ለማግኘቱ ግና፡ አንዲት ዉይይት እምትባል ነገር ሳይጀምር፡ ህይወትዑ አልፋለች። ቀድሞውንም፤ ፊዩታይል ኤክሰርሳይ እንደነበር፡ ልብዐችን እያወቀው ነው – ለ ኢትዮጵያ ስ‘ንል፡ ቢሳካለት በ’ሚል፡ ምኞትዐችንን ያልነፈግነው።

ዛሬም፤ የ-ሽግግር ፍትህን በተመለከተ – አይደለም የ ጎሣ-ፖለቲካ መርዝ በተጋቱ ደናቁርት፡ ክህደት የ-ተፈፀመባት ወደ 120-ሚልየን እምይጠጋ ህብረ-ማሕበረሰብዓዊ ህይወትን ያ’ቀፈች ታሪክዓዊት እና ታላቅ ሃገርን እምይመለከት “የ ሽግግር ፍትህ” ይቅር እና – “ስሞል ቢዝነስ” በ’ሚል ስም እምይጠሩ ድርጅቶች እንኳን ባ’ቅምዐቸው፡ የ ኾነ [ዕዉነት አፈላላጊ ሥራ] ይከናወንላቸው ዘንድ ሲፈልጉ፡ ሃላፊዕነትን እና ተጠይዐቂዕነትን በተመለከተ፡ [ካንፍሊክት ኦፍ ኢንትረስት] አለመኖሩን ተዐማኒ ማረጋገጫ እምይአቀርብ የ-ውጭ አካል ተመርጦ ነው፡ እንዲሰራው እ’ሚደረገው።

ሰሞኑን የተወራለት “ትራንዚሽናል ጀስቲስ” — ለደረሰው [ሰብዓዊ መብትዖች መጣስ፣ ሰቆቃ፣ ዕልቂት፣ ኤትኒክ-ክሊንዚንግ፣ ኤትኖ-ሪሊጆስ-ክሊንዚንግ፣ ጄኖሳይድ፣ ትሪዝን፣ የሃገር ድንበርን አሳልፎ መስጠት፣ ሃብት-ንብረት ዝርፊያ እና ቅርስ-እሴትዖችዐችን ዉድመት] ሁሉ፡ ሃላፊዕነታቸውን ባልተወጡ እና ራስዐቸው በ ወንጀልኧኛዕነት ተጠይዐቂ ሊኾኑ በ-እምይገባቸው ግልኧሰብዖች እና በ እምይመሩዐቸው ተቋዋምዐት ይተገበራል ብሎ ማሰብ — በ ሃገርዐችን እና በ ህብረ-ማሕበረሰብዐችን ላይ እምይፈፀም ሌላ ተጨማሪ የ ግፍ-ግፍ እና የ ሴንቸሪው ግዙፍ ወንጀል ነው እምይኾነው።

(መ) የ [ሁመራ ወልቃይት ጠገዴ ጠለምት ራያ] ጉዳይ፡-

ትህነግ — የ ቅርብዑ የ-ማይካድራን ጄኖሳይድ ጨምሮ፤ ለ 40-ዓመትዐት ገደማ [በ ወልቃይት ጠገዴ ራያ] ማሕበረሰብ ላይ የፈፀመቻቸውን የ-ማንዕነት ንጥቂያ፣ ጄኖሳይድ፣ የ ሃብት ንብረት ዘረፋ እና ዉድመት እንዲሁም በ-መላው የ ኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ ያ’ደረሰችውን ሰቆቃ፣ ዕልቂት፣ ዝርፊያ ጭምርም፡ ገና በ-ሰፊው በ-ምሬት ይነገርለት ዘንድ፡ በ ኢትዮጵያ ልጆች የ-ተጠና የ-ተቀናጀ ሪፖርት — ለ ኢትዮጵያ ሕዝብ ይፋ ሊደረግ ይገባል።

ትህነግ፤ ኤርትራን አስገንጥላለች፣ የባህር በርዖችአችንን አሳጥታናለች፣ ኢትዮጵያዊያንን በ-ጎጥ በ-ቋንቋ ከፋፍላለች — ሰንደቅ-ዓላማችንን ኢትዮጵያዊ ማንዕነትአችንን አጉድፋለች፣ የ-ወልቃይት ጠገዴን እና የ-ራያን ሕዝብ ማንዕነት ቀምታለች፣ በ ኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ ቁጥር-ስፍር የሌለው ጄኖሳይድ ፈፅማለች፣ ሃብት-ንብረት ዘርፋ ወደ ትግራይ አግዛለች፣ በ

ትሪሊየን እሚቆጠር ዳለር ሰርቃ ራስዋን እና ቡችሎችዋን አበልፅጋለች — ኢትዮጵያን መቀመቅ ውስጥ ከትታለች።

በተመሳሳይ፤ ትህነግ ብቻም ሳትሆን፡ ትግራይ ዉስጥ እምይንቀሳቀሱ፡ አንዳንድ የ ፖለቲካ ድርጅትዖችም ጭምር – የ [ሁመራ ወልቃይት ጠገዴ ጠለምት እና ራያ] ኣካባቢዎችን በተመለከተ፣ ያ'ላቸው አቋም እና የረዥም ጊዜ፡ የ ግንጠላ ቅዠት – አንድ ዓይነት ነው።

ትክክል። ሁመራ ወልቃይት ጠገዴ ጠለምት እና ራያ ኣካባቢዎች፡ [ክልል እምይባል ዕርግማን እስካለ ድረስ] ወደ ትግራይ እንድይጠቃለሉ እምይአደርግ — አንዳችም [ታሪክዓዊም ህግዓዊም ሰዉዓዊም ሆነ ሞራልዓዊ] አመክንዮ የለም። በ-ተጨማሪም፤ የ ሁመራ ወልቃይት ጠገዴ ጠለምት እና ራያ ኣካባቢዎች ጉዳይ፡ በ ቅድምያ – የ ዐማራ ሕዝብ [ተፈጥሮዓዊ የ-ማንዕነት የ-ኅልዉና እና የ-ፍትህ] ጥያቄ ነው። ትህነግ፤ በ ኣካባቢዎችዑ ሕዝብ ላይ፡ ዘግናኝ ኤትኒክ-ክሊንዚንግ፣ ጀ፝ኖሳይድ ፈፅማለች። ሃብት-ንብረት ዘርፋለች አዉድማለች። ሲቀጥልም – የ ሁመራ ወልቃይት ጠገዴ ጠለምት እና ራያ ኣካባቢዎች ጉዳይ፤ የ ኢትዮጵያ ወሰን ሉዐልዓዊዕነት ኅልዉና ጥያቄም ጭምር ነው። ትህነግ እና ቡችሎችዋ፤ በ ጦርዕነትዑ ወቅት፡ ለምን፡ ኮሪዶር [ኮሪዶር] እይአሉ ሲይዐልዐዝንዑ እንድኽነበር፡ መዘንጋት – ያጠፋናል!

የ ሁመራ ወልቃይት ጠገዴ ጠለምት እና ራያ ኣካባቢዎች ጉዳይ፤ በ ሕዝብ መስዋዕትዕነት፡ መልስ አግኝቷል። እምይቀረው፤ መፈፀም ያለበትን ፎርማልቲ መፈፀም ብቻ ነው። በ ህገ-መግሥት ተብዬው መሠረት በ ሪፈርአንደም፤ ዉሳኔ ላይ ይድኽረሳል እምይልን ዕብደት እና ትሪዝን – አቁሙ!

ኀበዝ! — ከ ወደ-ሰሜን ኣካባቢ፤ ባ'ሳለፍናቸው 40-ዓመትዐት ገደማ ዉስጥ፡ ምንም የተለወጠ ነገር የለም። ትክክል። [ህወሓት] ስልጣን ለቀቀች፤ [ትህነግ] ስልጣን ጨበጠች። ሰሞንዑን በ መቐለ የኾነውም፤ ይሄው ነው።

(ሠ) ትጥቅ መፍታት፡-

በ ሃገርዐችን፤ የ ጎሣ-ፖለቲካ ዕርግማን ከተንሰራፋብን በኋላ – ክልልዖች የጋረጡብንን የ-ኅልዉና አደጋ፡ ሃይ-ማለትን፡ በሃላፊዕነት መወጣት ባለመቻላችን እና ተጠይዐቂዕነትን ኤክሰርሳይስ ባለማድረጋችን – ይሄው እና፡ የ መጨረሻው የ-ኅልዉና አደጋ ላይ ደርሰን – ጭራሽኑ እይአጠፋን ነው።

ትጥቅ መፈታት ካ'ለበት፤ በ ቅድሚያ መተግበር ያ'ለበት፡ በ ዖሮሞ እና ትግሬ ክልልዖች ብቻ ነው። ሌሎች ክልልዖች — በተለይ፤ [ዐማራ፡] ይጠፋ ዘንድ፡ መንግሥትዓዊ ኢ-ፍትህዓዊ የ-ጦርዕነት አዋጅ የ-ታወጀበት ማሕበረሰብ በ-መኾኑ፡ ትጥቅ መፍታትን እምይኣስተናግደው – እርስበርስ መነዛነዛችንን አቁመን፡ ከ ወፍ-ዘራሽ ትግል ተላቅቀን፡ ፈርጠም ባ'ለ ህብረት ዙሪያ፡ የ ኢትዮጵያ ልጆች ድል-ተቀዳጅተን፡ ኢትዮጵያዊ ሕዝብዓዊ መንግሥት፡ ከተመሠረተ በኋላ ብቻ ነው።

እንደ ማጠቃለያ

የ መጨረሻው የ-ኅልዉና አደጋ፤ ጭራሽኑ እይአጠፋን በመሆኑ፡ ኢትዮጵያን ዕምዕንዕል ሁ'ላ፡ ሃላፊዕነት እና ተጠይዐቂዕነት፡ ባ'ግባብዑ መስተናገድ እምይኖርባቸው፡ ኢሴንሻል መስተጋብርዖች መሆንዐቸውን፡ ዐምንኽን መቀበል የ-ግድ ይለናል። ያ-እንን በ-ማድረግም፤ በ-ማደግ አቅጣጫ፣ በ-መሻሻል ጎዳና እና በ-መሠልጠን መንገድ፡ ወደፊት መርኣመድም ኾነ ሰላም እና መረጋጋት የ-ሰፈነባት ሃገር መገንባት ላይ፡ ፍጥነትዐችንን በ [ቿታ-ማይልስ] መለካት ጀምረን — [ትርጉም ያለው] ለዉጥ እናመጣ ዘንድ፡ ያግዘናል እምይል ዕምንኽትዐችን ፅኑ ነው።

በ ትህነግ መርዐሽዑም ኾነ በ ዖዴፓ-ዖነግ መርዐሽዑ ኢህአዴግ፤ በ ተጋረጠብን የ መጨረሻው የ-ኅልዉና አደጋ፡ ዉስጥዐችን ክፉኛ የተጎዳውን ያህል – ቶሎ ልንአገግም አለመቻላችንን ስንአስብ እና ወደፊት ላለመደገሙ፡ አስተማማኝ ድልዳልዖችን መፍጠር አለመቻልዐችን፡ የ-ዉስጥ ጉዳትዐችንን፡ እጅግዑን ጥልቅ ያደርገዋል።

ኢትዮጵያችንን፤ በ-ቆራጥዕነት ለ-መታደግ፡ አደረጃጀት ላይ፡ በ አንድዕነቱ ጎራ የ-ተሰለፍነውን ብቻ ሳይሆን፡ ከ ኢትዮጵያዊዕነት ጋር አምባጓሮ እምአይፈጥሩ፡ የ ጎሣ-ፖለቲካን ማራመድ የ-ተገደዱትን ወገኖች ባ'ግባቡ ለማስተናገድ — ሃላፊዕነትን እና ተጠይዐቂዕነትን በማስመልከት ያጋራናችሁ እይታዎችዐችንን ደገፍ-ብላችሁ እና የ-በለጠ አዳብራችኋቸው፡ [ትራንስሌት] ትአደርጉዐቸው ዘንድ፡ እንመክራለን።

ከ የ መጨረሻው መራር የ ኅልዉና አደጋ — ቶሎ እንድንላቀቅም ኾነ ነገ-ከ-ነገወዲያ እንዳይደገም ርግጠኞች ለምኾን፤ ዛሬ ሃላፊዕነትዐቸዉን ባ'ግባቡ ያልተወጡት እና ከ ተጠይዐቂዕነት ማምለጥ እማይገባቸው ሁሉ፡ [ህግ-ፊት] መቅረባቸው እና በ ተጓዳኝም – [ህግ-ፊት] የማቅረቡ ስርዐት፡ ተዐማኒ እና ገለልተኛ በኾነ ተቋም መተግበሩን ርግጠኛ የ-መኾን ታሪክዓዊም ትዉልድዓዊም ግዴታችንን በቁርጠኛነት መወጣት ወሳኝ ነው። ቢሆንም – በቅድሚያ ግና፤ ኢትዮጵያን እና ኢትዮጵያዊዕነትን አሸናፊ ማድረግ፡ የ-ግድ ይለናል።

ባ'ለፉት 32-ዓመትዐት ገደማ፤ የ-ጎሣ ፖለቲካን በተመለከተ የተለወጠ ነገር የለም። ህወሓት መርዐሽ የነበረው ኢህአዴግ ወደ ዖዴፓ-ዖነግ መርዐሽ ኢህአዴግ ተሸጋሽጓል። በ-መቐለ [ህወሓት] ስልጣን ለቅቃለች፤ [ትህነግ] ስልጣን ጨብጣለች።

አራት-ኪሎ መሻጊው የ ዖሮሙማ ሥራ-አስፈፃሚው ወራሪ ቡድን፤ ባ'ለፉት ሦስት-አራት ቀንዐት፡ የ-በላበትን ወጪት በ-መስበር፡ ማጀትዑን አሟጥቶ ያጎረሰው የ ዐማራ ማሕበረሰብ ላይ፡ ጀ፝ኖሳይድ ማካሄዱን ቀጥሎበት – ይባስ-ብሎ፡ [ልዩ-ኃይልን ማፍረስ] በሚል ማጃጃያ ሰበብ፡ በ ትህነግ ሊያስወርረው ኢ-ፍትህዓዊ ጦርዕነት በ-ግልፅ አውጆበታል።

ኀበዝ፤ ይሄንን ዕብደት፡ ከጫንቃችን ላይ አውርደን ቀብረን፡ የ-ኢትዮጵያ ሕዝብ የ-መንግሥት የ-በላይ ባለቤትዕነትዑን ቁልፍ፡ በ መዳፍዑ አጥብቆ ይጨብጥ ዘንድ — በ ሁሉም ክፍለ-ሃገርዐት፡ ዐማራን፣ ኢትዮጵያን ዕምዕንዕል ሁ'ላ፡ ተፈጥሯዊ ፍትህዓዊ መብትዐችንን ለ ማስከበር፡ ከ ዐማራ ጐን ዕንዕዘምት ዘንድ፡ በድጋሜ፡ ኢትዮጵያዊ ሃገር-አድን ጥሪ እናቀርባለን። የ-ዐማራ ማሕበረሰብ እና የ-ኢትዮጵያ ልጆች፤ ተፈጥሮዓዊ እና ፍትህዓዊ ትግል፡ በ ድል እንደሚጠናቀቅ — እንጠራጠርም።

ኢትዮጵያ፤ ለ ዘለዓለም ትኑር!

አዳራሽ

– እንደገና እሰከ እምእንገናኝ –